

KRATKI VODIČ

za izradu prijedloga vizuala nagrade HOO-a MILAN NERALIĆ - za izniman doprinos razvoju sporta na lokalnoj razini

UKRATKO O NAGRADI / tko je dodjeljuje, kome i zašto

Kao značajno priznanje za doprinos razvoju sporta na lokalnoj razini u Republici Hrvatskoj, Hrvatski olimpijski odbor ustanovio je Nagradu MILAN NERALIĆ koja će se svake godine dodjeljivati pojedincima i organizacijama odnosno udrugama, kao nagrada za životno djelo u djelatnosti sporta na lokalnoj razini.

Kandidati za "Nagrade" trebaju ispunjavati sljedeće uvjete:

Pojedinac

- da u sportskim udrugama aktivno djeluje najmanje 25 godina
te da je navršio 60 godina života, uz ostvarenje jednog od sljedeća
tri kriterija tijekom svog djelovanja u sportu:

- da je postigao značajna ostvarenja na području znanstvenog, stručnog i/ili pedagoškog rada u sportu,
- da je značajno utjecao na razvoj sporta i jačanje sustava sporta na lokalnoj razini, da je poticao unapređenje tjelesne i zdravstvene kulture djece i mladeži, odnosno sportsko-rekreacijskih aktivnosti kako bi se što više sudionika uključilo u sport
- da je ostvario značajan doprinos u razvoju pojedinog sporta ili sporta u cjelini.

O MILANU NERALIĆU

Milan Neralić, prvi je Hrvat koji je nastupio na Olimpijskim igrama i prvi Hrvat koji je osvojio olimpijsko odličje.

Djetinjstvo i školovanje

Rođen je 26. veljače 1875. u Slunju, gdje je završio i osnovnu školu. U Petrinji je završio dva razreda Učiteljske škole, no zbog lošeg ponašanja završetak školovanja na Učiteljskoj školi nije mu dopušten ni u Petrinji niti u Zagrebu, te se 1893. dobrovoljno prijavio na služenje vojske u Karlovac. Neralić je, po svemu sudeći, prirodno bio talentiran za sport. Tjelesno snažan, spretan i koordiniran, a karakterno samouvjeren, odlučan i hrabar. Već u najranijoj mladosti iskazivao je odlike svestranog sportaša. Poznato je da je bio izvrstan vježbač na ručama, preči i krugovima.

Isto tako bio je odličan plivač, rado je dizao utege, a planinarenje mu je bilo velika strast.

Školovanje na Institutu za vojne učitelje mačevanja i tjelovježbe

U vojsci u Karlovcu Neralić se prvi put susreo s mačevanjem koje je vidio na mačevalačkoj akademiji časnika i dočasnika. Iz Karlovca je 1895. godine poslan u Bečko Novo Mjesto na Institut za vojne učitelje mačevanja i tjelovježbe, gdje je završio Tečaj za vojne učitelje mačevanja i tjelovježbe. Riječ „tečaj“ u današnje vrijeme opisuje učenje na jednoj primarnoj, gotovo banalnoj razini i krivo opisuje školovanje koje je prošao Neralić, budući se radilo o izuzetno zahtjevnom

programu koji je trajao 3 godine. Na taj Tečaj primani su samo najperspektivniji mačevaoci i vježbači iz svih pukovnija Austro-Ugarske, a nakon prva tri mjeseca vršila se rigorozna selekcija. Neralić je primljen na Institut s vrlo lošom ocjenom („zbijen, zdepast, troma i neelastična hoda“), a na prvom kontrolnom ispitu dobio je čak i negativnu ocjenu, nakon čega je došao do izražaja njegov karakter, nevjerovatna disciplina i upornost.

Naime, nakon tog prvoga kontrolnog ispita koji nije prošao, Neraliću je trebalo biti onemogućeno daljnje školovanje i trebao se vratiti u svoju pukovnicu. No, krajnje neuobičajeno za tamošnje običaje, zamolio je zapovjednika da ponovi ispit, i molba je bila pozitivno riješena. Nakon toga je nekoliko mjeseci gotovo fanatično trenirao svaki slobodni trenutak. Na ponovljenom ispitu Neralić je dobio ocjenu odličan. Kasnije je bio poznat po svojem mačevalačkom kretanju koje je doveo do savršenstva, te se često spominje kako je svojedobno bio jedini mačevalac koji je izvodio tzv. „shut“ ili „leteći ispad“, odnosno skok naprijed-ispad.

Jednakom predanošću kakvom je vježbao rad nogu, Neralić je trenirao i rad oružjem. Tako bi se prilikom vježbanja obrane lijevom ramenom oslonio uz zid kako bi se branio samo oružjem, a ne i uzmicanjem, a u istu svrhu je vježbao i sabljom kojoj je oštrica bila skraćena na dužinu od samo 30 – 40 cm. Poznato je također da je pri vježbanju navale Neralić unaprijed nagovijestio koje će pogodajne plohe gađati na sparring partneru. No bio je toliko brz, da se bez obzira na najavu, rijetko koji sparring partner uspio obraniti.

Trenerski rad

Nakon završenog „Normalnog“ i „Specijalnog kursa“, gdje je usavršio mačevanje sa sva tri oružja, ali je najbolji bio u sablji, Milan Neralić ostao je raditi na Tečaju kao pomoćni trener a poslije i kao glavni učitelj mačevanja. Godine 1908. napušta vojsku te odlazi u Berlin gdje je do 1914. podučavao u građanskim i vojničkim klubovima. Tada se vraća u Beč i do 1917. godine podučava mačevanje i skijanje u Terezijanskoj vojnoj akademiji u Bečkom Novom Mjestu, te mačevanje u bečkom Union-Fechtclubu.

U Austriji i Njemačkoj Neralić je izučio i trenirao više istaknutih mačevaoca. Postoji informacija da je u Berlinu bio i učitelj mačevanja njemačkog prestolonasljednika, no svakako najpoznatiji Neralićev učenik bio je Richard Verderber, osvajač srebrne medalje ekipno u sablji i brončane pojedinačno u floretu na Olimpijskim igrama 1912. u Stockholmu.

Sudjelovanje na turnirima i dvobojima

U 19. i prvoj polovici 20. stoljeća između profesionalnih sportaša i sportaša amatera postojao je veliki jaz, čak netrpeljivost. Jedan jedini sport u kojem su profesionalci smatrani također gospodom (džentlmeni) i u kojem su imali jednako cijenjeni status kao i amateri bilo je mačevanje. Budući da je bio profesionalni učitelj mačevanja, Milan Neralić, na turnirima nije nastupao u borbi s amaterima već isključivo s profesionalcima. Već od 1898. godine nastupao je s velikim uspjehom na vojnim turnirima i mačevalačkim akademijama po cijeloj Monarhiji, te na velikim turnirima i mačevalačkim akademijama izvan države. Poznato je da je sudjelovao i u jednom dvoboju za koji je dobio odobrenje Ministarstva vojske za sudjelovanje kako bi oprao čast Vojne akademije. Nema potpunih podataka o Neralićevim nastupima i rezultatima, ali iz onoga što je dostupno vidi se da je redovito uvrštavan među najbolje mačevaocce i imao borbe s drugim poznatim mačevaocima, te se sa sigurnošću može zaključiti da je Neralić svojedobno bio jedan on najuspješnijih natjecatelja svijeta.

Nastup na II. Olimpijskim igrama 1900. godine u Parizu

Nakon velikog uspjeha Prvih modernih Olimpijskih igara 1896. u Ateni, Druge moderne Olimpijske igre održane su 1900. godine u sklopu Svjetske izložbe u Parizu. Osnivač modernoga olimpijskog pokreta Pierre de Coubertin nadao se da će pod okriljem Svjetske izložbe mladi olimpijski pokret dobiti veliki publicitet, no direktor Svjetske izložbe, Alfred Picard, kojem je

glavni cilj bio pokazati modernu i naprednu Francusku, smatrao je da je održavanje obnovljenog antičkog sportskog natjecanja „apsurdni anakronizam“. U konačnici je došlo do brojnih nesuglasica, de Coubertin se čak povukao iz organizacije, a Igre su održane bez prevelikog publiciteta i odjeka u javnosti, bez ceremonija otvaranja i zatvaranja, a razvučena natjecanja održavana su dulje od pet mjeseci.

Na Mačevalačkom turniru drugih Olimpijskih igara u Parizu nastupilo je 276 natjecatelja iz 19 zemalja. Održana su natjecanja u sedam disciplina (samo muškarci): mač amateri, mač profesionalci, mač mješovito amateri i profesionalci, floret amateri, floret profesionalci, sablja amateri i sablja profesionalci. Profesionalci su osvojili i novčane nagrade. Milan Neralić nastupio je u sablji u konkurenciji profesionalnih učitelja mačevanja i zauzeo treće mjesto za Austriju.

Supruga Wilhelmina

Supruga Milana Neralića, Wilhelmina, također je bila profesionalna učiteljica mačevanja. Wilhelminina učenica i nećakinja, Ellen Müller-Preis (1912. – 2007.), bila je svojedobno jedna od najboljih floretašica svijeta. Devetnaest puta bila je prvakinja Austrije, četiri puta svjetska prvakinja, te olimpijska prvakinja 1932. u Los Angelesu (1936. u Berlinu treća, 1948. u Londonu treća). Godine 1949. izabrana je za prvu austrijsku sportašicu godine.

Hrvatska domovina

Iako nikada nije djelovao kao učitelj mačevanja u Hrvatskoj, Neralić je svojim radom utjecao na razvoj mačevanja u nas. Velik broj časnika i dočasnika iz Hrvatske završio je Tečaj u Bečkom Novom Mjestu, učeći mačevanje izravno od Neralića ili od Neralićevih učenika. Neki od njih kasnije su prenosili stečeno znanje na mačevaocima u domovini, a među njima se posebno ističu Matija Murković, Stjepan Kerec, Karlo Blaha, Ottokar Schulz, Dragutin Pötzl i Janko Mesarić. Iako je Milan Neralić veći dio svojega života proveo u Bečkom Novom Mjestu, Beču i Berlinu, uvijek je ostao iznimno vezan za Hrvatsku. U Slunj i Zagreb dolazio je radi mačevanja i odmora.

U Zagrebu je nastupao na mačevalačkim akademijama (1902. u sablji), na koje je dovodio ondašnje najbolje učitelje mačevanja iz Beča (Giovanni Franceschinis) i Bečkog Novog Mjesta (Emil Schischek, Rudolf Möbius). Godine 1912. priredio je mačevalačku akademiju u Slunju na kojoj je nastupio sa svojom suprugom Wilhelminom, što je bila senzacija. Svaki njegov dolazak u domovinu najavljivan je i praćen s osobitom pažnjom, i uvijek je dao dodatan poticaj razvoju mačevalačkog sporta kod nas.

Sugestije pri izradi prijedloga vizuala nagrade **MILAN NERALIĆ**

- radi se o nagradi iznimnog značaja za sve sportske djelatnike, stoga bi finalno rješenje (odn. spoj vizuala i materijala) trebalo odisati znamenitošću
- trebalo bi izbjegavati rješenja u kojima bi Neralićeva figura bila u "napadačkom" položaju - iako je to bila njegova specijalnost ;-)